

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om bybefolkningens forsyning med mælk og fløde.

(Lovforslaget (nr. 191) findes i tillæg A. sp. 0000, fremsættelsen i tidenden sp. 3499).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Børge Schmidt: Det er med en lille smule betænkelighed, at jeg anbefaler det lovforslag, vi her skal diskutere. I alt fald må det være sådan, at det resultat, vi finder frem til, betyder, at de besparelser, den hidtidige mælkeordning har givet os, bevares, og, hvad der ikke mindst er væsentligt, at der også fortsat er en effektiv mulighed for at distribuere og købe friske mælkeprodukter. Den rationalisering af mælkehandelen, der blev gennemført 1940-41, betød, at detailvognsalget blev tilrettelagt på en langt bedre måde end tidligere. Nu kørte der kun én vogn i hvert distrikt, og endvidere blev antallet af mælkesælgende forretninger, der i Storkøbenhavn dengang var 3.500, reduceret ganske betydeligt. I dag er antallet godt 1.300.

Et flertal i det udvalg, der i de sidste 4 år har arbejdet med liberalisering af detailhandelen med mælk, peger på, at folks købevaner er ændret, og at det vil være vanskeligt at hindre, at supermarkeder eller andre større selvbetjeningsforretninger sælger mælk, når der i disse forretninger kan købes alle andre levnedsmidler. Det må man selvfølgelig give udvalget ret i, men jeg har bare sådan en lille, svag fornemmelse af, at man ved at gå så vidt, som udvalget foreslår, og tillade mælkesalg i alle forretninger, der opfylder sundhedsbestemmelsen, kan risikere, at man får tilstande som før 1940, hvilket ganske enkelt ville betyde fordyrelse. Men det kan vi jo tale om og få belyst i det udvalg, som jeg henstiller bliver nedsat.

Foreløbig bevarer man koncessioneringen af engroshandelen, men en opgivelse af denne kunne for alvor betyde en tilbagevenden af tilstande med en helt uhammet konkurrence, som vi kendte det dengang, med et væld af udsalg, opstilling af kølediske osv., og så vil det være for sent at græde over en spildt mælkeordning.

Nok har vi i dag endog mange familier

med køleskab, men der er stadig væk familier, der kun har dårlige opbevaringsforhold for den mælk, de køber. Ligger der ikke i den liberalisering, man stræber imod her, en fare for, at den service, der i øjeblikket udvises i form af udbringning og utraditionelle åbningstider, kunne falde bort? Man er klar over fra regeringens side, at der her ligger et problem. Forslaget om, at bagerier og konditorier uden nogen godkendelse i en overgangsperiode skal have lov til at sælge mælk og fløde på søn- og helligdage, er et udtryk herfor. Det er lidt vanskeligt for mig at se, hvorledes et sådant salg skal kunne begrænses til disse dage. Det vil vistnok kræve et alt for stort administrationsapparat, såfremt man skal kontrollere, om sådanne forretninger ikke sælger den tiloversblevne mælk om mandagen eller måske om tirsdagen med.

I den forbindelse tror jeg det er meget mere vigtigt, at det understreges, at detailvognshandelen med mælk opretholdes, og jeg håber, at man som et led i koncessioneringen pålægger engrosmejerierne fortsat at drive en sådan handel. Den har ikke mindst betydning i de områder, der har spredt bebyggelse, og den har i allerhøjeste grad betydning for visse arbejdspladser.

Jeg er heller ikke helt sikker på, at de overgangsbestemmelser, man foreslår for at bevare mejeriudsalgene, er tilstrækkelige. Jeg vil gerne understrege, at ønsker vi en nem adgang til at købe mælk, så er det ikke nok, at mælk kan købes i supermarkeder og andre steder. Jeg tror fortsat, at vore ismejerier er et meget nødvendigt distributionsled. Men forholdet er vel også det, at en lang række af disse forretninger lokalemæssigt er af en sådan størrelse, at man kun i mindre omfang, måske endda kun i beskeden omfang, kan drage nytte af tilladelse til at have flere varegrupper end forhen. Jeg tror, det er sådan. Det kan naturligvis også være et økonomisk problem med en sådan udvidelse, og forslaget må naturligvis derfor nøje vurderes i udvalget. Jeg tror også, det ville være klogt, om vi i udvalget så på mulighederne for eventuelle erhvervs lån til en eller anden mejeriudsalgsindehaver, således at vedkommende kunne have mulighed for at udvide, eventuelt også på den måde, at vedkommende kunne leje en